

MITEN TIETO KULKEE KYLIEN SISÄLLÄ JA ULKOPUOLELLA – KYLÄVIESTINNÄN KEHITTÄMINEN VUOLIJoen ALUEELLA.

Vuolijoki ja aluelautakunta

Vuolijoki sijaitsee Kainuun länsiosissa, Oulujärven rantamilla. Aiemmin itsenäinen reilun parintuhannen asukkaan kunta yhdistettiin Kajaaniin tasan kymmenen vuotta sitten, 1.1.2007. Isoja taajamia on kaksi, eli entinen kuntakeskus kirkonkylä sekä Otanmäen kaivostaajama, jossa on nykyisin Transtechin junanvaunu/raitiovaunutehdas. Kotiseutuidentiteetti on Vuolijoella edelleen vahva, mistä kertoo se, että alueella ilmestyy edelleen oma pieni paikallislehti.

Vuolijoen aluelautakunta aloitti toimintansa tammikuussa 2016 osana Kajaanin kaupungin päätöksentekojärjestelmää, määräaikaisena kokeiluna. Tehtävänä on edistää asukkaiden osallistumista lähiympäristönsä asioiden päättämiseen, ohjaamiseen ja toteuttamiseen, lähidemokratian periaatteita noudattaen. Toive aluelautakuntatyöskentelystä nousi Kajaanin kylä- ja kaupunginosasuunnittelun työpajoissa. Aluelautakuntamallia on sovellettu aiemmin erityisesti Rovaniemellä. Vuolijoen aluelautakunnan jäsenet (8) ja henkilökohtaiset varajäsenet (8) valittiin avoimissa kyläkokouksissa syksyllä 2015.

Aluelautakunta ja viestintä

Vuolijoen aluelautakunta vauhtiin –hankkeen tavoitteena on saada ajan tasalla olevaa tietoa aluelautakunnan kehittämis- ja toimintasuunnitelmaa 2017-2019 varten. Vuoden kestävä hanke alkoi toukokuussa 2016. Yhtenä toimenä kartoitettiin palvelutarpeita ja –tuottajia Vuolijoen yhdeksän kylän alueella. Tavoitteena on myös kehittää kylien sisäistä ja ulkoista viestintää sekä viestintää aluelautakunnan ja kaupungin suuntaan. Hankkeen aikana valmistuu aluelautakunnan kehittämis- ja toimintasuunnitelma. Aluelautakunnan sivut löytyvät osoitteesta www.kajaani.fi/aluelautakunta.

Kajaanin kaupungin viestintää ohjaavissa periaatteissa todetaan, että kuntalaki korostaa aktiivista ja avointa viestintää. Laki korostaa kunnan ja asukkaiden vuorovaikutusta sekä velvoittaa tiedottamaan asioista jo valmisteluvaiheessa. (Suomen Kuntaliitto: Kunnan viestintä). Kaupunki kertoo toimivansa aktiivisena viestijänä ja edistävänsä kuntalaisten tiedonsaantia ja hyvää tiedonhallintatapaa julkisuuslainsäädännön mukaisesti. Lisäksi Kajaani pyrkii lisäämään kunnan ja asukkaiden vuorovaikutusta kuntalain mukaisesti. *Viestintä on dialogia yleisön kanssa aidosti ja yhteisymmärrykseen pyrkivää.* (Lähde: kaupungin intranet).

Viestinnän tulee olla monisuuntaista. Yksi kysymys ja haaste kylien ja aluelautakunnan viestinnässä on, miten tieto kulkee asukkailta Vuolijoen aluelautakunnalle. Asukkaat haluavat viestiä oman alueensa tarpeiden puolesta. Aluelautakunta toivoi itselleen omaa palautejärjestelmää kaupungin nettisivujen palautesivustolle. Tämä ei kuitenkaan kaupungin mukaan ole mahdollista, sillä palautteisiin vastaavat viranhaltijat ja työntekijät. Järjestelmä ei ole tarkoitettu poliittisille toimielimille.

Vuolijoen aluelautakunta oli syksyllä aktiivinen turvallisuusillan järjestämisessä ja siitä viestimässä. Kajaanin kaupungin ja yhteistyökumppaneiden järjestämä turvallisuusilta keräsi Otanmäessä torstaina 6.10.2016 viitisenkymmentä osallistujaa eri kyliltä. Myös esimerkiksi Leader-rahoituksen hausta on viestitty aktiivisesti.

Viestinnän suunnittelussa on katsottava tulevaisuuteen, sillä odotettavissa on, että Kainuussa tulee lisää kuntaliitoksia ja tarvetta uusille aluelautakunnille.

Kylien ja niiden asukkaiden tarpeet

Viestintää parannettiin edellisellä EU:n maaseuturahaston ohjelmakaudella kaksivuotisessa Meidän Vuolijoki –hankkeessa, jossa toimijoina oli 3-4 alueen kylistä. Hankkeen aikana perustettu sivusto koettiin kuitenkin liian raskaaksi ja kalliiksi ylläpitää hankkeen jälkeen. Sen sijaan hankkeen Facebook-sivut ovat edelleen käytössä ja niihin kuului marraskuussa 2016 hieman yli 400 jäsentä, joista osa ulkokainuulaisia. Lisäksi esimerkiksi otanmäkeläisillä on oma Facebook-ryhmänsä.

Kainuun kylien kattojärjestö Kainuun Nuotta ylläpitää netissä kyläportaalia, jonka alle kylien on mahdollista tehdä oma esittelynsä esimerkiksi kylätalojen palvelutarjonnasta. Sivustolla kylät ovat hyvin vaihtelevasti esillä, osa ei mitenkään. Sivut eivät myöskään ole kattavasti tiedossa. Lisäksi muutamilla kolmannen sektorin toimijoilla on ollut oma palsta maakuntalehti Kainuun Sanomissa.

Kyliä asukkaiden viestinnän tarpeista on tuoretta tietoa Vuolijoen aluelautakunta vauhtiin -hankkeessa syyskuussa valmistuneesta palvelutarvekartoituksesta, jossa oli myös viestintään liittyviä kysymyksiä. Kartoitus oli suunnattu myös kesäasukkaille ja se toteutettiin sekä netissä että samaan aikaan paperilomakkeena. Vastauksia kartoitukseen tuli noin 250 ja lisäksi projektipäällikkö teki haastatteluja. Kartoituksessa tuli esille muun muassa seuraavia viestinnän kehittämiskohteita:

- Kylillä ei ole yhteistä tapahtumien koordinoitua.
- Kaikilla asukkailla ei ole Facebookia, tai he eivät ole aktiivisia siinä.
- Kaikilla vanhuksilla ei ole nettiä, mutta haluaisivat tietoa tapahtumista.
- Tietoa halutaan sekä tapahtumista että palveluista.
- Osa lukee ilmoituksia, osa ei tilaa tai lue lehtiä, edes ilmaisjakelulehtiä.
- Jotkut haluaisivat kyläkirjeitä kotiin.
- Miten kesäasukkaat saavat tietoa?

Palvelutarvekartoituksen tulleita kommentteja kylien tiedottamisesta:

Yhdistyksien, kylien tunnettavuutta, tietoa enemmän, internet-sivut ajan tasalle. Viestintäkoulutus on tarpeellista kylille. Yhteisen tiedotuskanavan rakentaminen olisi tärkeää, jotta tiedon eri tapahtumista/ilmoituksista löytää helposti.

Tietoja ilmoitustaululle, mitä täällä kylällä tapahtuu. Kaikki vanhuksat eivät osaa käyttää internetiä.

Haluaisin Vuolijoen aluelautakunnan hoitavan viestintää, jolla tavoitetaan myös ikäihmisiä.

Tiedottamista, nyt ei kesäasukkaana tiedä mitä toimintaa esim. kyläyhdistyksellä on, kun oma postilaatikko on vasta loman alussa paikallaan.

Tiedottakaa asioista vaikka Koti-Kajaanissa (kaupunkilehti), joka tulee joka talouteen. Myös mökkiläiset haluaisi tutustua kyläläisiin ja saada ystäviä.

En tiedä niistä (palveluista) juurikaan mitään. Tarvitsisin lisää tietoa, jos on palveluita tarjolla.

Yhteisöraportteita aluelautakunnalle? Jokaisella kylällä olisi yksi.

Onko Vuolijoen esitteitä? Kuka markkinoi?

Suunnitelmia jatkoa varten

Vuolijoen aluelautakunta käsitteli viestintään liittyviä asioita työpajassa syyskuussa. Niiden pohjalta esiteltiin suunnitelmia kyläinfossa. Keskustelujen mukaan on tärkeää, että tieto kulkee kylillä ja kylien välillä: on erilaisia kyliä, mutta on valmius tehdä yhteistyötä. Voidaan tukea ja auttaa toisiamme.

Puhuttiin siitä, saataisiinko Vuolijoen yhdistykset saman pöydän äärelle; yhteinen almanakka ja yhteinen tiedottaminen: esimerkkinä tapahtumat ja kerhot. Ongelmana ovat olleet päällekkäiset tapahtumat. Myös oman kylän eri yhdistykset voivat tehdä enemmän yhteisesti. Aluelautakunnan jäsenistä löytyy muutamia some-aktiiveja, joita voisi valtuuttaa ja opastaa toimimaan kyläyhteisönsä viestintäaktivaattoreina.

- Yhteinen numero, tapahtumakalenteri tai palvelukeskus/nettisivu, josta saa helposti tietoja, myös kesäasukkaille.
- Myöhemmin alueen yritykset mukaan ja yhteinen palveluopas, että paikalliset käyttäisivät enemmän oman kylän palveluita. Yhteydet kiinteistörekisterin kautta, kaupunki jakeluun mukaan. Osa toimista vaatii aika paljon panostusta (mm. kirjeet/postimaksut, jos mukana on paperinen tapahtumatiedotus).
- WhatsUp-ryhmät yhdistyksille ja toimijoille.

- Aluelautakunnan puheenjohtajan ja sihteerin yhteystiedot joka tiedotteen perään, lehtijuttuihin rummuttaminen. Lisäksi aluelautakunnan infolappu. Vastuuhenkilöt, jos kysyttävää + ongelmaa, soita tänne.
- Järjestetään aktiivisesti kylien yhteisiä kisoja ja retkiä. Koko Vuolijoen alueen yhteisiä tapahtumia, esimerkiksi kiertävä kylätori, jossa kyläyhdistykset ja ihmiset saavat myydä tuotteitaan. Uudenlaiset elementit.
- Integroidaan lapset ja nuoret mukaan. Esimerkkinä voivat olla lasten ja nuorten tekemät videoklipit, joissa tulee esille oman kylän ja alueen tunnettuus ja kotiseutuhenki. Tässä voivat koulut olla mukana.
- Kylien yhteinen kattoyhdistys hankehallinnointia varten: EU- JA ESR –rahoituksen hakeminen, tapahtumien järjestäminen ja niiden koordinointi. Lautakunta ja kattojärjestö toimisivat rinnakkain. Aluelautakunta liimaisi yhteen ja toisi mukaan kylien vahvuudet.
- Tapahtumien talkootyöhön sekä kävijöiden informointiin voidaan ottaa käyttöön nimenhuuto.com –palvelu, joka on ladattavissa älypuhelimien maksutta. Uutena portaalina käytettävissä myös www.vapaaehtoistyö.fi – sivusto. Vapaaehtoistyö.fi on yleishyödyllinen, ei-kaupallinen ja voittoa tavoittelematon vapaaehtoistöitä kokoava sivusto. Uudet sovellukset voivat auttaa kehittämään tiedonkulkua sekä vaalimaan yhteishenkeä Vuolijoen alueella.
- Yksittäisiä kanavaratkaisuja tärkeämpää on kuitenkin varmistaa ja vahvistaa kyläviestinnän koordinaatiota ja yhteistyötä.

